

Handlingsplan – arbeid med elevenes skolemiljø

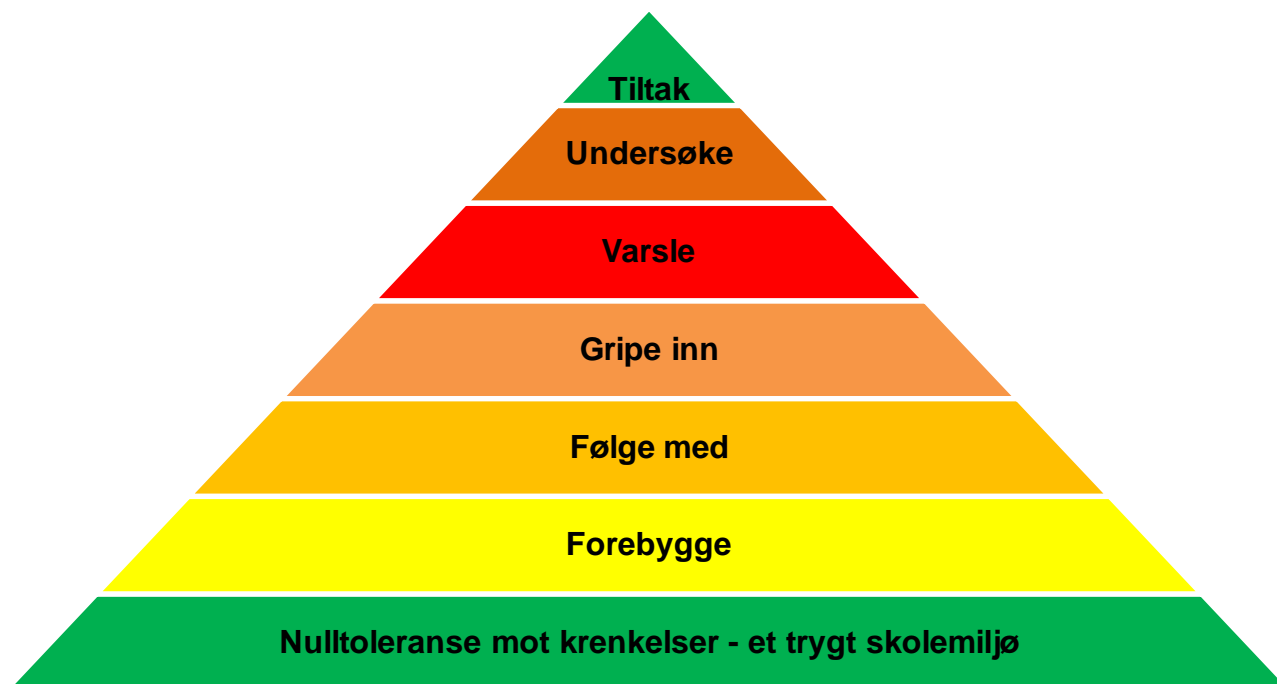
Sist endret: 24.09.2024

Formålet med denne handlingsplanen er å sikre at alle elever ved Nannestad videregående skole har et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, inkludering, trivsel og læring. Nannestad videregående skole har nulltoleranse for mobbing, vold, diskriminering og trakassering (oppl. §§ 12-2, 12-3).

Ett av de tre målene Nannestad videregående skole har i sin strategiske plan er å være en skole som er preget av et godt og trygt skolemiljø som kjennetegnes av inkluderende praksis og god elevmedvirkning. Vi jobber kontinuerlig for at elevmedvirkning skjer både faglig og sosialt, og at alle ansatte tar et felles ansvar for et trygt og godt miljø på skolen. Dette bygger på Akershus fylkes strategi for at flere fullfører og består videregående skole, der hovedmål 1 er at vi sammen følger opp hver enkelt elev systematisk for å bidra til bedre struktur og best mulig utbytte av opplæringen for den enkelte elev. Handlingsplanen ivaretar med dette også Akershus fylkeskommunens forventning om realisering av skolens hovedoppdrag: Å bli den beste skolen for de elevene skolen til enhver tid har. Ett av de tre fellesmål for videregående skoler og veiledningssentre i Akershus er at alle skal ha et trygt og godt lærings- og arbeidsmiljø, fritt for undertrykkelse, vold, hets, mobbing, rasisme og diskriminering.

Denne handlingsplanen er utarbeidet av skolens ledelse og elevtjeneste, og oppdatert ifb. med ikraftsetting av ny opplæringslov 1. august 2024, i samarbeid med skolens Elevråd og Medbestemmelsesutvalg. Rektor med ledergruppen har ansvaret for implementeringen og oppfølgingen av et trygt og godt skolemiljø ved Nannestad videregående skole praktiseres etter handlingsplanen.

Skolen følger [Akershus fylkes rutiner](#) i sitt arbeid med oppfølgingen av elevenes psykososiale skolemiljø der det er fattet mistanke om at elevene ikke har det trygt og godt på skolen. Rutinen skal sikre at aktivitetsplikten skolen har blir fulgt og at oppfølgingen av elevenes skolemiljø skjer i tråd med regelverket. Rutinen beskriver nærmere hvordan skolen arbeider med den lovbestemte aktivitetsplikten og de fem handlingspliktene; følge med og fange opp, gripe direkte inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak og evaluere. Skolens aktivitetsplikt er hjemlet i § 12-4 og §12-5. Rektor skal sørge for at rutinen er kjent for alle ansatte på skolen, elever og foresatte.

Skolen har fokus på forebyggende arbeid og har iverksatt flere tiltak for å sikre et trygt skolemiljø. Blant annet er det stor voksentetthet i skolens fellesarealer i friminutter og i matpauser, der miljøveiledere, ungdomsarbeidere/elevassistenter, ledelsen og for øvrig alle ansatte er synlige i elevmiljøet og lett tilgjengelige ved situasjoner der det er behov for oppfølging av voksne. Les mer om dette under *Skolens kontinuerlige og forebyggende arbeid*, samt under *Forebygge et skolemiljø fritt for krenkelser*.

Om lovgrunnlaget og definisjoner

Opplæringsloven kapittel 12

§ 12-2 Retten til et trygt og godt skolemiljø:

Alle elever har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, inkludering, trivsel og læring.

§ 12-3 Nulltoleranse og forebyggende arbeid:

Skolen skal ikkje godta krenkjande oppførsel, som til dømes mobbing, vald, diskriminering og trakassering.

Skolen skal arbeide kontinuerleg for at alle elevane skal ha eit trygt og godt skolemiljø.

§ 12-4 Plikt til å sikre eit trygt og godt psykososialt skolemiljø (aktivitetsplikt og dokumentasjonsplikt)

Alle som arbeider på skolen, skal melde frå til rektor dersom dei får mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø. Det gjeld også når ein elev seier sjølv at ho eller han ikkje har det trygt og godt. Skolen skal snarast undersøkje saka og rette opp situasjonen med eigna tiltak. Rektor skal melde frå til kommunen eller fylkeskommunen i alvorlege tilfelle.

Dersom det er mistanke om at en elev kan være utsatt for krenkelser gjennomføres det et møte med eleven i den hensikt å få informasjon og lage planer for videre oppfølging. Det er hensiktsmessig at første samtalen gjennomføres av noen som eleven er trygg på (eks. kontaktlærer eller rådgiver). Rektor har ansvaret for at dette blir gjort.

Hva er et trygt og godt skolemiljø?

For nærmere beskrivelse av hva som menes med trygt og godt skolemiljø refererer vi til Utdanningsdirektoratets hjemmesider, der det blant annet beskrives hvordan *et trygt og godt skolemiljø skal fremme helse, inkludering, trivsel og læring, og handler om mer enn at ingen elever skal oppleve mobbing eller andre krenkelser. Å skape et trygt og godt miljø i skolen er et kontinuerlig, forebyggende arbeid.*

Inkluderende fellesskap

Å oppleve fellesskap og føle seg inkludert er et grunnleggende behov, og viktig for elevenes utvikling, læring og trivsel. Skolen skal være et sted der alle elever opplever å tilhøre fellesskapet, og alle som jobber på skolen har en viktig rolle i å legge til rette for denne opplevelsen.

Ansvar for skolemiljø

Alle som arbeider på skolen, har en plikt til å følge med på hva som skjer på skolen og gripe inn hvis de ser krenkelser som for eksempel mobbing. Dette gjelder først og fremst alle med en arbeidskontrakt med skolen eller skoleeier, uavhengig av om arbeidsforholdet er fulltid eller deltid, fast eller midlertidig, kortvarig eller langvarig. Det gjelder også for andre ansatte hos en ekstern tjenesteleverandør. Det er ikke avgjørende om du mottar lønn for arbeidet, du har uansett plikt til å følge med dersom du regelmessig arbeider på skolen og du har kontakt med elevene.

Dette gjelder blant annet

- lærere
- ansatte i skoleadministrasjonen
- miljøveiledere
- ungdomsarbeidere
- helsesykepleier

- vaktmestere
- renholdere
- kantinemedarbeidere
- frivillige
- lærlinger
- praksisstudenter

Skolens kontinuerlige og forebyggende arbeid:

Tverrfaglig- og tverretatlig samarbeid er en viktig del av skolens forebyggende arbeid. Skolen har faste samarbeidsmøter med OT-veileder, NAV-veileder, politikontakt, SLT-råd i Nannestad kommune, rektor ved Nannestad ungdomsskole, samt god dialog med andre videregående skoler på Øvre Romerike. En viktig del av det forebyggende arbeidet er høyt fokus på psykisk helse. Skolen har helsesykepleier med kompetanse på psykisk helse på skolen 5 dager i uka og det er lav terskel for å be om samtale rundt psykisk helse dersom behovet oppstår.

Forebygge et skolemiljø fritt for krenkelser

Nannestad videregående skole retter fokus på kapittel 12 i form av forebyggende tiltak som:

- VIP-makkerskap i alle Vg1 og Vg2 klasser
- VIP-snakk om det i alle Vg1 klasser
- Strukturerte utviklingssamtaler for elevene (kontaktlærer)
- Fagsamtaler med faglærer
- Møter med foresatte (enkeltvis, klassevis, trinnvis og for hele skolen)
- Elevtjeneste- og ressursteam
 - Møte mellom ledelsen, rådgivere, miljøveiledere, helsesykepleier, PPT-rådgivere, OT-veileder, NAV-veileder
- Miljøveiledere
 - Samtaler individuelt og i grupper
 - Miljøgrupper
- Samtaler med sosialpedagogiske rådgiverne
- Jevnlige 3-partsmøter mellom kontaktlærer, rådgiver og avdelingsleder
- Møter med elevrådsstyret og elevrådet
- SU-møter
- AMU-møter

Følge med og fange opp

Alle ansatte ved Nannestad videregående skole skal følge med og bidra i arbeidet for at elevene har et godt og trygt skolemiljø fritt for krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Kontaktlærerne har et særlig ansvar gjennom jevnlig samtaler med elevene om trivsel og faglig progresjon.

Gripe direkte inn

En ansatt plikter å gripe inn dersom hen observerer at en elev blir krenket; utestenging, isolering og baksnakking. Ofte dreier det seg om verbal krenkelse.

Hvordan en velger å gripe inn vil være situasjonsbestemt. Plikten å gripe inn begrenses til situasjoner det er mulig å håndtere uten å skade seg selv. Bruk av fysisk makt er begrenset av bla straffelovens bestemmelser, opplæringsloven § 13-4 og barnekonvensjonen.

Det fysiske inngrepet kan ikke gå lenger enn nødvendig, og det skal stå i et rimelig forhold til de interessene som skal ivaretas, jmf. oppl. § 13-4, 2. ledd.

Den ansatte varsler rektor eller rektors stedfortreder om hendelsen.

Varsle

Dersom

- en ansatt ser eller får informasjon om at en elev blir utsatt for krenkelser
- en elev melder fra til en ansatt om at han / hun blir utsatt for krenkelser
- en elev henvender seg til en ansatt og melder fra om at en medelev kan være utsatt for krenkelser
- en ansatt har mistanke om at en elev kan være utsatt for krenkelser
- en undersøkelse avdekker at elev / elever opplever krenkelser

må rektor eller rektors stedfortreder varsles om hendelsen.

Rektor (*) følger opp og dokumenterer i samtaleskjema og egen aktivitetsplan.

Alle ansatte har en aktivitetsplikt.

(*) en i skolens ledelse eller rådgiver.

Undersøke

Dersom rektor fatter mistanke om at en elev utsettes for krenkelser eller får informasjon om at en elev muligens kan være utsatt for krenkelser har rektor plikt til å undersøke saken. Undersøkelsen er ikke begrenset til skoletiden, men også reise til / fra skolen, krenkelser via Internett, mobbing og utstenging på fritidsaktiviteter mm.

Undersøkelsene kan bla bestå av:

- observasjon i friminutter
- observasjon i undervisningssituasjon
- samtaler med ansatte eller elever
- ikke-anonyme undersøkelser
- kontakte foresatte

Sette inn tiltak

Vurdering av tiltak som settes inn:

- ta utgangspunkt i årsak
- tilpass tiltaket med utgangspunkt i situasjon
- tilpass tiltaket individuelt
- kan det være aktuelt med flere tiltak?

Det er viktig å løse sakene på lavest mulig nivå og i godt samarbeid med eleven (ev. foresatte) det gjelder.

Tiltaket / tiltakene kan rettes inn mot:

- den som blir mobbet eller krenket
- den eller de som mobber eller krenker
- tilskuere
- grupper- eller klassemiljø
- hele skolemiljøet

Samtale med elev / foresatte

Sak / hendelsestype	
Dato	
Elev / foresatt(e)	
Deltaker(e) fra skolen	

Beskrivelse av situasjonen

Aktivetsplan (følger egen mal)

Hensikten med aktivetsplanen er:

- elever og foreldre får et bevis på at skolen tar saken deres seriøst og at de forplikter seg til å hjelpe eleven
- Statsforvalteren raskt kan få oversikt hvis saken meldes dit
- at saken er tilstrekkelig belyst ved eventuelle tilsyn, erstatningssaker eller straffesaker

Alle personopplysninger skal behandles i samsvar med personopplysningslovens regler.

Det er kun elevens eget navn som omtales i aktivetsplanen.

Det opprettes en aktivetsplan for alle parter involvert i saken.

Lenker til sentralt gitt informasjon:

[Arbeid med aktivetsplikten | udir.no](http://udir.no)

[Rett til et trygt skolemiljø - Akershus fylkeskommune \(afk.no\)](http://afk.no)